

Gabi Meershoek-de Leeuw AC is manager Control & Accounting bij Dana Petroleum en secretaris van het Register AC.

Volop in beweging

Zo'n 25 jaar geleden bestond het begrip controller nog niet. We waren boekhouders en ons leven was nog relatief eenvoudig en overzichtelijk: onze primaire verantwoording was zorgen voor betrouwbare financiële informatie. Sindsdien is de wereld complexer geworden en de belanghebbenden van organisaties als ook de maatschappij eisen sneller en meer informatie dan alleen maar de periodieke cijfers achteraf. Daardoor deden veel nieuwe onderwerpen hun intrede in het vakgebied van de boekhouder en zo vormde zich het controllervak.

Het leuke aan werken als manager Control & Accounting bij Dana Petroleum is dat je met 'beide voeten in de aarde' staat van dit inmiddels zo brede vakgebied. Ten eerste is dat nog steeds gewoon ervoor zorgen dat de basis van goed is: een adequate en betrouwbare boekhouding voeren. We hebben onze processen efficiënt en effectief ingericht, zodat we reeds na de vijfde werkdag van een maand niet alleen de balans, winst- en verliesrekening kunnen opleveren, maar ook zinvolle management informatie. We kunnen dus vrij snel met de collega's en managers uit de operatie aan tafel om deze informatie te analyseren en te komen tot nieuwe prognoses op het gebied van bijvoorbeeld kosten, kostenallocaties en investeringen. Ten tweede is dat natuurlijk zorgen voor een juiste set aan beheersingsmaatregelen (controls) rondom al die processen, om de integriteit van de informatie te kunnen waarborgen. Dit is een continu, dynamisch proces, omdat de wereld waarin we werken continu aan verandering onderhevig is.

Veranderingen kunnen binnen de organisatie plaatsvinden. Zo hebben wij in twee jaar tijd te maken gekregen met een fusie, twee overnames en naar aanleiding daarvan de implementatie van een nieuw financieel managementsysteem. Opnieuw moet je alle processen beetpakken, kijken waar de risico's zitten en de controls aanpassen naar de nieuwe situatie en baseren op de nieuwe software.

Maar ook maatschappelijke ontwikkelingen hebben tot ontwikkelingen in ons vakgebied geleid. Zo gaven de bekende boekhoudschandalen aanleiding tot de invoering van de Sarbanes Oxley (SOx) wetgeving, een zeer strak georganiseerde *AO/IC* voor aan de Amerikaanse beurs genoteerde bedrijven. De maatschappelijke wens tot internationaal vergelijkbare jaarrekeningen leidde tot de invoering van de nieuwe International Financial Reporting Standards (IFRS) rapportagevoorschriften voor aan de Europese beurzen genoteerde bedrijven. De in de laatste jaren opkomende, mondiale discussie over de effecten van ons handelen op het milieu leidde tot het Kyoto-verdrag, een wereldwijd verdrag dat de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen regelt. De uitvoering van dit verdrag brengt toekenning van en handel in emissierechten met zich mee en betekende dat bij ons een nieuw kostencomponent 'Emissierechten' in de boeken werd geïntroduceerd.

Het goed blijven onderhouden van de SOx-documentatie is een grote uitdaging waar we dagelijks voor staan. Natuurlijk, eigenlijk is dit het aloude en bekende *AO/IC* op een nieuwe, meer strikte manier vorm gegeven. Maar we worden er nu wel op afgerekend. De documentatie en de praktijk moeten met elkaar in overeenstemming zijn. Bij al die veranderingen blijf je dus bezig. En daar hebben we dan ook meteen het voordeel te pakken: dat is nou juist de bedoeling, bezig blijven met de beheersingsmaatregelen rond alle processen!

Ik denk dat de maatschappelijke aandacht voor governance, risicomanagement en bijbehorende beheersingsmaatregelen in de toekomst niet zal verminderen en het werk van de controller behoorlijk zal blijven beïnvloeden. Met het veranderen van de wereld, de politiek en de economie veranderen de risico's en daar moeten we op blijven inspelen. De risico's op zich zijn niet te vermijden, maar het blijft onze taak deze inzichtelijk en beheersbaar te maken. Met de verdergaande ontwikkeling van de informatietechnologie krijgen we steeds meer met gegevensverwerking te maken en met nieuwe, steeds minder 'fysieke' processen. De controller zal moeten blijven kijken naar de effecten hiervan op de beheersingsmaatregelen rondom alle processen.

Daarnaast zie ik verantwoord ondernemen en duurzaamheid verder intrede in het vak doen. De controller zal vorm moeten geven aan het inpassen van nieuwe financiële en niet-financiële informatie in de verslaggeving. Betekent dat wellicht verdere vormgeving en verdieping van de ons al bekende business balanced scorecard in de toekomst? Ja, dat zou zo maar kunnen.

Eén ding staat voor mij vast: de wereld en daarmee het controllervak zal ook de komende decennia in beweging blijven. Naast de harde kern van ons bekende 'oude' vakgebied, de cijfers, moeten we ons blijven verdiepen in allerlei maatschappelijke bewegingen en nieuwe ontwikkelingen. De controller blijft dus ook de komende 25 jaar 'aan de studie'? Jazeker wel, leuk toch!?